

Barbey d'Aurevilly

Diabolicele

povestiri

Traducere din limba franceză
și note de Irina Bădescu

POLIROM
2026

Cuprins

<i>Prefață la prima ediție a Diabolicelor</i>	7
Perdeaua stacojie.....	11
Cea mai frumoasă dragoste a lui Don Juan.....	62
Fericirea întru crimă	86
Dedesubtul cărților unei partide de vist.....	138
La ospățul ateilor	186
Răzbunarea unei femei	250

— Ce pași catifelați! am spus, privind-o cum iese. Aveți, doamnă contesă, o cameristă care vă slujește cît se poate de bine, pe cît mi se pare. Îmi permiteți să vă întreb de unde ați găsit-o? E cumva din întîmplare din V...?

— Da, sînt foarte mulțumită de ea, răspunse indiferentă contesa, care atunci se privea într-o oglinjoară de mîină, înrămată în catifea verde și împodobită cu pene de păun, cu aerul acela impertinent pe care îl ai atunci cînd te gîndești la cu totul altceva decît la ce ți se spune. Mă slujește foarte bine. Nu e din V..., dar nu știu să vă spun de unde este. Întrebați-l pe domnul de Savigny, dacă țineți să știți, doctore, fiindcă el mi-a adus-o la puțin timp după căsătoria noastră. Cînd mi-a prezentat-o, mi-a spus că slujise la o verișoară bătrînă de-a lui, care tocmai murise, așa că fata rămăsese fără slujbă. Am angajat-o pe încredere și bine am făcut. E o cameristă perfectă. Nu cred că are niciun cusur.

— Ba eu îi găsesc un cusur, doamnă contesă, am spus eu, prefăcîndu-mă serios.

— Ah! și care ar fi acela? făcu ea alene, neatentă la ce spunea și studiindu-și buzele în oglinda micuță.

— E prea frumoasă, am spus; e într-adevăr prea frumoasă pentru o cameristă. Într-o bună zi o să vi-o fure cineva.

— Așa credeți? făcu ea tot distrată și tot privindu-se în oglindă.

— Și poate chiar unui bărbat din lumea dumneavoastră i se vor aprinde călcîiele după ea, doamnă contesă! E destul de frumoasă ca să-i sucească capul unui duce.

Îmi măsuram bine cuvintele în timp ce le rosteam. Aruncasem o momeală, dar dacă nu prindeam nimic, a doua oară nu mai puteam încerca.

— Nu există duci la V..., răspunse contesa, a cărei frunte era la fel de netedă ca oglinda din mîna ei. Și de altfel, doctore, toate fetele astea, adăugă ea netezindu-și o sprînceană, dacă vor să plece, n-o să le împiedici prin afecțiunea

ce le-o porți. Eulalie își face slujba minunat, dar ar abuza și ea, ca toate celelalte, de afecțiunea mea, așa că mă feresc să mă atașez de ea.

Și în ziua aceea n-a mai venit vorba despre Eulalie. Contesa fusese complet indusă în eroare. De altfel, cine n-ar fi fost? Eu însumi, care o recunoscusem de la început pe Hauteclaira, pe care o văzusem de atâtea ori la distanță de o lungime de sabie în sala de scrimă a tatălui ei, aveam momente când eram ispitit să cred în Eulalie. Savigny era mult mai puțin liber, mai puțin natural și degajat în minciună decît era ea; tocmai el, pentru care minciuna ar fi trebuit să fie mai ușoară; în schimb ea, o!, ea se mișca și trăia în minciună așa cum se mișcă și trăiește în apă peștele cel mai mlădios. Sigur că ea trebuia să-l iubească, și să-l iubească în mod straniu, ca să facă ceea ce făcea, ca să fi părăsit complet o existență excepțională, ce putea să-i măgulească vanitatea fixînd asupra ei privirile unui oraș întreg – întregul univers pentru ea – în care mai tîrziu și-ar fi putut găsi, printre tinerii ei admiratori și adoratori, pe cineva care să o ia de nevăstă din dragoste și s-o facă să intre în înalta societate, din care nu-i cunoștea decît pe bărbați. Iubind-o, el risca mult mai puțin decît ea. În privința devotamentului, el era pe o poziție inferioară. Mîndria lui de bărbat trebuia să sufere că nu o putea scuti pe amanta sa de înjosirea unei situații umiltoare. În toate acestea era chiar ceva care nu se potrivea deloc cu caracterul impetuos care i se atribuia lui Savigny. Dacă o iubea pe Hauteclaira într-atît încît să i-o sacrifice pe tînăra lui soție, ar fi putut s-o răpească și să fugă cu ea în Italia – asta se făcea foarte bine încă de pe atunci! – fără să treacă prin ororile unui concubinaj rușinos și ascuns. Oare el era cel care iubea mai puțin?... Se lăsa oare mai degrabă el iubit de Hauteclaira, mai iubit de ea decît o iubea el?... Să fi venit oare ea singură, cu de la sine putere, să-l hăituiască pînă în adăpostul domiciliului conjugal? Iar el, găsind în asta ceva îndrăzneț și ațîțător, să se fi lăsat ispitit

de această femeie a lui Putifar de soi nou, care în fiecare clipă îi aprindea poftele?... Ceea ce vedeam nu prea mă lămurea asupra lui Savigny și a lui Hauteclair... Complici – sigur că erau, la naiba! – într-un adulter oarecare; dar ce sentimente erau oare în adîncul acestui adulter?... Ce situație aveau una față de alta aceste două ființe?... Voiam să aflu această necunoscută din algebra mea. Savigny se purta ireproșabil cu soția lui, dar cînd Hauteclair-Eulalie era de față, avea pentru mine, care-l urmăream cu coada ochiului, niște precauții care dovedeau un suflet prea puțin liniștit. Cînd se întîmpla să-i ceară ceva, o carte, o gazetă, un obiect oarecare, cameristei soției sale, lua din mîinile ei obiectul într-un fel care i-ar fi dezvăluit totul unei alte femei, alta decît cea micuță domnișoară crescută la călugărițe care îi devenise soție... Se vedea că îi era frică să se atingă de mîna lui Hauteclair, ca și cum dacă i-ar fi atins-o din întîmplare, ar fi fost imposibil să nu i-o apuce. Hauteclair nu se încurca, nu avea astfel de precauții înspăimîntate... Ispititoare cum sînt toate femeile, că L-ar ispiti și pe Dumnezeu din cer, dacă ar exista, și pe diavolul din iad, ea părea că vrea să sîrneasce, în același timp, și dorința, și primejdia. Am văzut-o o dată sau de două ori – în ziua cînd vizita mea s-a nimerit în timpul prînzului, pe care Savigny îl lua, credincios, lîngă patul soției sale. Servea ea, ceilalți servitori nu intrau în apartamentul contesei. Ca să pună farfuriile pe masă, trebuia să se aplece puțin peste umărul lui Savigny, și am surprins-o cum își freca vîrfurile corsajului de ceafa și urechile contelui, care se făcuse alb ca varul... și care se uita la soția lui, să vadă dacă nu cumva îl privește. Pe cinstea mea! pe vremea aceea eram încă tînar și agitația moleculelor în organism, care se numește violența senzațiilor, îmi părea singurul lucru care merită osteneala de a-l simți. Astfel că mi-am închipuit că trebuie să fie niște plăceri nemaipomenite în acest concubinaj ascuns, cu o falsă servitoare, sub ochii insultați ai unei soții care ar putea ghici totul. Da, concubinajul la

domiciliul conjugal, cum zice bătrînul Prudhomme¹, de Cod Civil, abia atunci l-am înțeles!

Dar în afară de palorile și de spaimele stăpînite ale lui Savigny, nu vedeam nimic din romanul care se țesea între ei doi, în așteptarea dramei și a catastrofei... după mine inevitabile. Ce se petrecea între ei? Aici era secretul romanului lor, pe care voiam să li-l smulg. Întrebarea mi se înfipsese în minte ca gheara de sfinx a unei enigme, și a devenit atît de puternică, încît de la observație, am dat în spionaj, ceea ce nu e decît observație cu orice preț. He, he! o plăcere mare ajunge să te depraveze... Ca să aflu ceea ce nu știam mi-am permis o mulțime de mici josnicii, foarte nedemne de mine, pe care chiar așa le socoteam, cu toate astea mi le-am permis. Ah, dragul meu! obiceiul ăsta de a arunca momeala! O aruncam peste tot. Cînd, în vizitele mele la castel, îmi duceam calul la grajd, îi trăgeam de limbă pe servitori despre stăpînii lor. Mă transformam în spion (da, cuvîntul nu e prea tare pentru mine!) ca să-mi satisfac propria curiozitate. Dar servitorii se lăsaseră înșelați, la fel cu contesa. De bună-credință o luaseră pe Hauteclaira drept una de-a lor și aș fi rămas cu curiozitatea nesatisfăcută, dacă n-ar fi fost întîmplarea care, ca totdeauna, a făcut dintr-odată mai mult decît toate șiretlicurile mele și m-a lăsat să aflu mai mult decît aflasem din toate spionajele.

Trecuseră mai bine de două luni de cînd mă duceam s-o văd pe contesă, a cărei sănătate nu se îmbunătățea și care prezenta din ce în ce mai mult simptomele acelei slăbiciuni atît de des întîlnite acum și pe care medicii din zilele noastre apatice au numit-o anemie. Savigny și Hauteclaira continuau să joace, cu aceeași artă, foarte dificila comedie pe care sosirea și prezența mea la castel nu o tulburaseră. Totuși, s-ar fi

1. Personaj creat de caricaturistul Monnier, tipul burghezului filistin și conformist.

zis că oarecare oboseală îi cuprinsese pe actori. Serlon slăbise, și auzisem prin V... spunându-se: „Ce soț bun e domnul de Savigny! Ce mult l-a schimbat boala soției sale! Ce frumos lucru și dragostea!”. Hauteclaire, cu frumusețea neclintită, avea ochii încercănați, nu ca după plîns, fiindcă ochii aceia nu cred că plînseseră vreodată, ci ca după o veghe îndelungată, cînd strălucesc și mai arzător între cearcănele vinete. De altfel, slăbiciunea lui Savigny și cearcănele lui Hauteclaire puteau să vină și de la altceva, decît de la viața de constrîngeri pe care și-o impuseseră. De la cîte altele n-ar fi putut să vină, în atmosfera aceea amenințătoare ca un vulcan! Studiam pe fețele lor aceste semne care îi trădau, punîndu-mi în sinea mea tot felul de întrebări și nepreaștiind ce răspuns să dau, cînd, într-o seară, după ce-mi vizitasem bolnavii de prin împrejurimi, mă întorceam pe drumul de lîngă Savigny. Intenția mea era să trec, ca de obicei, pe la castel, dar întîrziaseam la o naștere foarte grea a unei femei de la țară și cînd am trecut pe la castel, ora era prea înaintată ca să mai pot intra. Nici nu știam cît e ora. Ceasul meu de vînătoare stătuse. Dar luna, care începuse să coboare pe bolta cerului, arăta pe acel cadran albastru puțin după miezul nopții și aproape că atingea cu vîrfurile de jos al cornului ei vîrfurile brazilor înalți de la Savigny, în spatele cărora avea să dispară în curînd...

— ...Ai fost vreodată la Savigny? făcu doctorul, întrerupîndu-se brusc și întorcîndu-se spre mine. Da, reluă el la semnul meu afirmativ din cap. Ei bine! Atunci știi că pentru a ajunge în drumul care duce direct la V... trebuie să intri în pădurea de brazi și să mergi un timp de-a lungul zidurilor castelului, ocolindu-l. Deodată, în desișul întunecos al pădurii, unde nu vedeam nici pic de lumină și n-auzeam nici pic de zgomot, iată că-mi ajunse la ureche ceva ca bătaia unui mai – poate vreo biată femeie, care muncise toată ziua la cîmp, profita de lumina lunii ca să-și spele rufele în vreun jgheab sau în vreun iaz... Abia apropiindu-mă de castel am auzit,

amestecat cu această bătaie ritmică, un alt zgomot care m-a lămurit și asupra celui dintii. Era clinchetul unor săbii care se încrucișează, se freacă și se izbesc. Știi și dumneata ce bine se aude totul în tăcerea și în aerul străveziu al nopții, când deodată cele mai mici zgomote se disting cu o limpezime neobișnuită! Auzeam, fără doar și poate, șuieratul voios al lamelor de oțel. Îmi trecu prin minte un gând; iar când am ieșit din pădurea de brazi, în dreptul castelului văruiat de lumina lunii și cu o singură fereastră deschisă: „Ia te uită!“, mi-am zis, admirînd puterea obișnuinței și a gusturilor, „va să zică tot în felul ăsta fac ei dragoste!“.

Era limpede că Serlon și Hauteclaira erau cei ce făceau scrimă la ora aceea. Auzeai săbiile de parcă le-ai fi văzut. Ceea ce crezusem eu că sînt bătăile maiului de rufe erau *pașii ritmați* ai scrimerilor. Fereastra deschisă se găsea în cel mai îndepărtat pavilion, din cele patru ale castelului, de cel în care era camera contesei. Castelul adormit, mohorît și alb în lumina lunii, era ca și mort... Pretutindeni, în afară de acest pavilion, anume ales, a cărui ușă cu geam, împodobită cu un balcon, se deschidea sub niște storuri aproape trase, totul era tăcere și întuneric; dar din spatele acelor storuri pe jumătate trase, care trimiteau dungi de lumină pe balcon, răzbătea zgomotul dublu al pașilor și al scrișnetului săbiilor. Era atît de clar, îl auzeam atît de limpede, încît am presupus, și am avut dreptate, după cum ai să vezi, că fiindu-le foarte cald (era în iulie) deschiseseră, în spatele storurilor, ușa de la balcon. Îmi oprisem calul la marginea pădurii, ascultînd angajarea celor doi, pe cît se părea, foarte animată, plin de interes pentru acest turnir între amanți ce se iubiseră cu arma în mîină și care continuau să se iubească la fel, cînd, după un timp, zăngănitul floretelor și zgomotul pașilor au încetat. Stourile de la ușa balconului au fost date laoparte și s-au deschis și abia am avut timp, ca să nu fiu zărit în noaptea destul de luminoasă, să-mi împing calul înapoi în umbra pădurii de brazi. Serlon